

**TRUNG TÂM DỊCH VỤ NÔNG NGHIỆP VÀ NSNT ĐỒNG THÁP  
PHÒNG KỸ THUẬT VÀ CHUYÊN GIA CÔNG NGHỆ**

Địa chỉ: 161 Nguyễn Thị Minh Khai, P1, TP. Cao Lãnh, Đồng Tháp

ĐT: 02773.870 614 - FAX: 02773.853 412

**SỬ DỤNG CHẾ PHẨM BALASA-N01 LÀM ĐỆM LÓT CHUỒNG  
TRONG CHĂN NUÔI HEO**



**Lợi ích của việc sử dụng đệm lót:**

Heo con nuôi trên đệm lót sẽ khỏe mạnh, đồng đều, ít bị bệnh và tăng trưởng tốt. Heo nuôi trên nền đệm lót không bị thối bàn chân, không bị què chân, lông da bóng mượt và sạch. Thịt chắc, thơm ngon, giảm tồn dư kháng sinh.

1. Làm tiêu phân do đó mùi hôi, khí độc trong chuồng nuôi hầu như không còn, tạo môi trường sống tốt không ô nhiễm:

- Cải thiện môi trường sống cho người lao động
- Tạo cơ hội có thể phát triển chăn nuôi nơi khu dân cư.

2. Không cần thay phân và rửa chuồng trong quá trình nuôi do đó giảm nhân công, lượng nước và lượng điện dùng.

3. Giảm tỷ lệ bệnh, đặc biệt là bệnh tiêu chảy heo con. Vì vậy giảm công và chi phí thuốc.

4. Tăng chất lượng đàn heo và chất lượng của sản phẩm

5. Hạch toán chung người chăn nuôi sẽ lợi:

- Môi trường không ô nhiễm
- Giảm được công việc nặng nhọc trong việc thường xuyên vệ sinh chuồng
- Chi phí chung sẽ ít hơn nên thu nhập tăng lên

## **I. DIỆN TÍCH, VẬT LIỆU XÂY DỰNG VÀ CẤU TRÚC CHUỒNG:**

- Chuồng hở, mái kép và diện tích chuồng 10m<sup>2</sup> - 20 m<sup>2</sup>, thích hợp nhất là 20m<sup>2</sup> nuôi trên dưới 15 heo thịt.

- Nền chuồng đất nện chặt, nếu sử dụng chuồng cũ cải tạo lại thì làm loại đệm lót nổi trên mặt, nền xi măng giữ nguyên nhưng phải đục lỗ, mỗi lỗ 4cm, khoảng cách 2 lỗ 30cm.

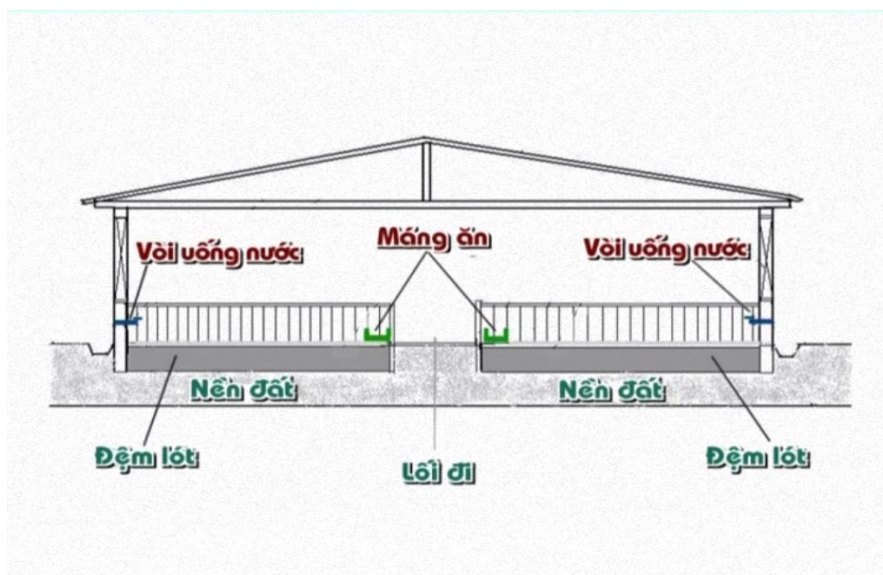
- Cần có hệ thống phun nước làm mát và giữ độ ẩm đệm lót.
- Máng ăn và vòi nước tự động đặt ở 2 phía đối nhau để giúp heo tăng sự vận động làm đảo trộn chất độn có lợi cho sự lên men.
- Máng ăn cao hơn mặt đệm lót khoảng 20cm để tránh chất độn rơi vào thức ăn.
- Cần có máng dưới vòi nước tự động để tránh nước chảy vào đệm lót.

## **II. THIẾT KẾ ĐỆM LÓT LÊN MEN:**

- Tùy thuộc vào chuồng trại được cải tạo hay xây dựng mới mà thiết kế đệm lót chìm, nổi hoặc nửa nổi nửa chìm, nhưng quan trọng nhất là xem vị trí chuồng cao hay thấp so với mực nước ở bên ngoài. Phải đảm bảo đệm lót luôn khô ráo, không bị ngấm nước từ bên ngoài vào làm hỏng.

- Độ dày đệm lót 50 - 70cm (độ dày của đệm lót thường giảm thấp do bị nén khi lên men nên lúc mới làm cần tăng thêm 20%).

- Cần chú ý bổ sung đệm lót hàng năm nếu bị sụt giảm độ cao.
- Sử dụng các nguyên liệu có độ sơ cao, không dễ bị làm mềm và có lượng chất dinh dưỡng nhất định, không độc, không gây kích thích. Tốt nhất là mùn cưa, vỏ bào kể đến là vỏ lạc, lõi bắp, trấu, thân cây bắp nghiền (độ dài 3 – 5mm) ...



### \* Phương pháp thực hiện:

Thực hiện chuồng 10 - 20m<sup>2</sup>, đệm dày 60cm.

- Nguyên liệu gồm trấu và mùn cưa (số lượng đảm bảo rải đủ độ dày 60cm); bột bắp 15 kg; chế phẩm **BALASA NOI** dùng 01 kg (sản phẩm đã được đăng ký sản xuất, lưu hành trên cả nước).

- *Cách chế 200lít dịch men:* Cho 1 kg men gốc và 10 kg bột bắp vào thùng, thêm 200 lít nước sạch, khuấy đều, đậy kín. Để ở chỗ ấm trên 24h là có thể dùng được, mùa đông có thể kéo dài đến 48h. Dịch men phải làm trước 1-2 ngày.

- *Cách xử lý bột bắp* (trước khi bắt đầu làm đệm lót 5-7 giờ): Lấy khoảng 2 lít dịch men đã làm trước đó cho vào 5 kg bột bắp, trộn đều sau đó để ở chỗ ấm.

### Các bước làm đệm lót:

- Rải lớp trấu dày 30cm.

- Dùng vòi phun mưa nước sạch lên lớp trấu, dùng cào đảo để cho trấu ẩm đều và làm phẳng mặt cho đến khi đạt độ ẩm 40% (bốc một nắm trấu trên tay quan sát thấy trấu thấm nước, bóp chặt không thấy nước làm ướt tay).

- Tưới đều 100 lít dịch men, sau đó rải đều một phần bã ngô có trong dịch men lên trên mặt lớp trấu.

- Tiếp tục rải lớp mùn cưa dày 30cm lên trên lớp trấu

- Phun nước sạch đều lên trên mặt, dùng cào đảo để cho mùn cưa ẩm đều đến khi đạt độ ẩm khoảng 20% (mùn cưa thấm nước trở nên sẫm màu, lấy một nắm mùn cưa bóp mạnh có cảm giác nước hơi thấm ướt ra tay nhưng hạt mùn cưa vẫn to rời).

- Rải đều 5 kg bột bắp đã xử lý lên trên mặt lớp mùn cưa.

- Tưới đều 100 lít dịch men còn lại lên lớp mùn cưa, tiếp tục rắc đều hết phần bã bắp còn lại lên mặt lớp mùn cưa.

- Làm phẳng đều toàn bộ bề mặt lớp mùn cưa.
- Đậy kín toàn bộ bề mặt bằng bạt hoặc bằng ni-lon.

Và quá trình lên men sẽ được thực hiện.

**Chú ý mùa mưa** sau khi làm xong đệm lót có thể thả heo vào ngay vì trời lạnh sự lên men chậm do vậy tận dụng nhiệt độ của heo để làm tăng lên men

#### **Mùa khô :**

- Trong 1-2 ngày đầu đã lên men mạnh đạt nhiệt độ trên 40°C, dưới độ sâu 30 cm có thể đạt nhiệt độ 70°C nhưng duy trì trong thời gian ngắn

- Sau vài ngày nhiệt độ hạ dần. Bới sâu xuống 30 cm nhiệt độ khoảng 40°C, không còn mùi nguyên liệu, có mùi thơm rượu nhẹ đặc trưng là có thể dùng được

- Sau khi lên men kết thúc: bỏ bạt phủ, cào cho lớp bề mặt ( sâu khoảng 20 cm ) cho tơi, để thông khí sau 1 ngày mới thả heo.

### **III. NHỮNG ĐIỂM CẦN CHÚ Ý TRONG SỬ DỤNG VÀ BẢO DƯỠNG**

Một đệm lót làm tốt có thể sử dụng khoảng 5 - 6 năm nếu sử dụng và bảo dưỡng tốt

#### **1. Đưa heo vào chuồng**

Trước khi thả có thể nhặt phân heo từ đàn cần thả bỏ vào rải rác một số nơi trên đệm lót để không tạo cho heo có thói quen thải phân một chỗ.

Mật độ 1,2 m<sup>2</sup>/con heo lớn, heo nhỏ 0,8- 1m<sup>2</sup>/con. Qua nghiên cứu nhận thấy với mật độ như trên sẽ đảm bảo sự tiêu hủy hết phân và kéo dài được tuổi thọ của đệm lót



#### **2. Vấn đề quản lý và bảo dưỡng đệm lót**

**- Phải đảm bảo độ ẩm của đệm lót:**

Tầng trên cùng luôn giữ độ ẩm ở 20% để đảm bảo cho sự lên men tiêu hủy phân tốt ( Nắm trên tay có cảm giác mền cưa thấm đều nước , quan sát thấy có màu thẫm hơn so với khi khô là đạt độ ẩm 20% )

Ở độ ẩm 20% này heo sống thoải mái , không cảm thấy khó chịu, da được bảo vệ tốt ít bị ban đỏ nổi mẩn ngứa như nuôi trên nền xi măng. Do đó để đảm bảo cho tầng trên đệm lót không khô hoặc ẩm quá cần:

+ Đặc biệt tránh cho chuồng bị hắt nước mưa và nước từ vòi uống làm ướt đệm lót. Khi đệm lót bị ướt cần bổ xung chất độn lót khô.

+ Khi thấy đệm lót bị khô cần phun ẩm bằng vòi phun sương.

#### ***- Phải đảm bảo độ tơi xốp của đệm lót:***

Đệm lót có tơi xốp thì sự tiêu hủy phân mới nhanh do vậy hàng ngày phải chú ý xới tơi đệm lót sâu 15 cm, đặc biệt ở chỗ đệm lót có hiện tượng kết tảng.



- Cần thường xuyên quan sát phân:

+ Nếu phát hiện phân nhiều ở một chỗ cần phải thực hiện vùi lấp ngay.

+ Nếu lượng phân quá nhiều, không được phân giải hết có thể mang đi. Khi heo có trọng lượng từ 60 kg trở lên thì lượng phân nước tiểu thải nhiều, do heo ít vận động và có thói quen tiêu tiểu tập trung một nơi, nên đệm lót chỗ đó dễ bị hỏng do không tiêu hủy hết phân và nước tiểu, cần có biện pháp để heo không tiêu tiểu tập trung một chỗ.

+ Nếu có heo bị tiêu chảy nặng thì cần cách ly, chỗ phân heo bệnh cần rắc vôi hoặc phun chế phẩm men sau đó vùi sâu xuống 30cm.

#### ***- Bảo dưỡng đệm lót:***

+ Khi thấy có mùi của nguyên liệu kèm mùi của phân lên men, không có mùi thối là đệm lót đang hoạt động tốt.

+ Nếu thấy còn phân và mùi thối là lên men không tốt, cần phải xới tung đệm lót ở độ dày 15 cm để cho tơi xốp trong trường hợp có kết tảng và độ ẩm cao, sau đó bổ sung thêm dịch chế phẩm men; trường hợp do số heo nhiều thì cần điều chỉnh mật độ nuôi cho phù hợp.

+ Sau 1 - 2 đợt nuôi nếu đệm lót bị sụt giảm thì bổ sung thêm 5 - 10% chất độn và chế phẩm men.

### ***3. Vấn đề chống nóng trong mùa hè:***

Có thể thực hiện các biện pháp:

- Lát gạch hoặc tráng xi măng khoảng 1/3 diện tích nền chuồng để làm chỗ nằm cho heo khi nhiệt độ bên ngoài quá cao;

- Dùng quạt;

- Lắp đặt hệ thống phun sương ở từng ô chuồng;

- Mở toàn bộ cửa để đảm bảo lưu thông không khí.

### ***4. Vấn đề sử dụng thức ăn:***

- Để phân, nước tiểu được tiêu hủy triệt để và kéo dài tuổi thọ của đệm lót cần kết hợp cho ăn thức ăn lên men hoặc men tiêu hóa (nhằm giảm thải phân và giảm độ thối của phân, giảm chi phí thức ăn, giảm tỷ lệ mắc bệnh và tăng hiệu quả kinh tế).

- Cần chú ý cho heo ăn một lượng thức ăn thích hợp, không dư thừa. Nuôi heo bằng đệm lót tăng trọng cao hơn so với nuôi truyền thống mà tiêu tốn thức ăn lại thấp hơn./.

